



Kylän tiedotuslehti

7.vuosikerta

5/2005

Vojakkalan Viesti Internetissä: <http://www.vojakkala.fi/vv>

## Kyläkuulumisia

Syksy tuli. No, ei ollut eka kerta. Ja liukkaat kelit yllättävät autoilijat lähipäivinä, elleivät jo ehtineet yllättää. Kylätapahtumien vuodenkiertokin alkaa olla loppuillaan, jäljellä on vielä syyslounas, pikkujouluteatteri ja joulujuhla.

### Postitoimipaikan nimi

Tästä aiheesta vielä sen verran, että kesälomien jälkeen posti sai päivitettyksi oman rekisterinsä, jotenka nyt sitten pikku hiljaa sieltä rekisterinsä päivittävät tahot alkavat päästä hommasta jyvälle. Ehkä kaikki toimii uuden mallin mukaan jo ensi kesänä...

### Europa Tour

Bert Kisjesin vetämä kierros alkaa olla päätöksessään, ja päätöspäivällinen maatalouskomissaarin kanssa on tiistaina 25.10. Bert lupasi lähettää minulle tiedoksi päivällisellä maatalouskomissaarille luovutetun viestin. Touria voi edelleen seurata osoitteessa [www.europatour.org](http://www.europatour.org).

### vojakkala.fi

Kylätoimikunta ja Valpas päättivät hakea vojakkala.fi-domainin kylän käyttöön. Elikkä nyt Vojakkala löytyy netistä osoitteesta [www.vojakkala.fi](http://www.vojakkala.fi). Mukaan toivotaan kaikkia kylän toimintaryhmiä, jotta kylästä saadaan kattavasti tietoa nettiin esille. Domain on haettu Valppaan rekisteritunnuksella, mutta pyrimme saamaan mukaan myös torniolaiset. Ja kunhan toiminta saadaan alkuun, on kyläläisillä mahdollisuus hankkia vojakkala.fi-sähköpostiosoite tai -alias. Alias sisältää pelkän ohjauksen toiseen osoitteeseen.

Aiheesta enemmän, kunhan asiat saadaan rullaamaan ja kaikki pelisäännöt sovittua.

Markku Hirvenoja

## Tervetuloa syyslounaalle

sunnuntaina 30.9. kello 13 alkaen

Jälleen on se aika vuodesta, jolloin Vojakkalassa voi yhtenä päivänä jättää omat keitokset väliin ja tulla koululle valmiiseen pöytään, syömään mahansa täyteen maistuvaa perinteistä kotiruokaa. Vuorossa on Vojakkalan 14. syyslounas.

Ruokalistalta löytyvät tänäkin vuonna perinteiset pitoruuat: imellety perunalaatikko, lanttu- ja porkkana-laatikko, karjalanpaisti ja lihapullat, rosolli, silli, graavi-lohi ja munat, erilaiset salaattit ja lisukkeet sekä tietenkin maito- ja piimäjuusto. Tarjolla ovat myös kotoiset leivät - hapanleipä, hiivaleipä ja mallasleipä - ruokajuomana kotikaljaa, mehua tai maitoa. Jälkiruokana omenapiirakkaa kahvin kera.

Ruokailemaan pääsee 10 eurolla, alakouluikäiset puoleen hintaan. Kylään vakituisesti muuttaneet uudet asukkaat toivotetaan täten tervetulleiksi ilmaiselle syyslounaalle ja tekemään samalla tuttavuutta kyläläisten kanssa.

Tapahtuman järjestelyistä vastaa kylätoimikunta. Ruuat valmistetaan ja tarjoillaan osaavan talkooporukan voimin. Ruuanvalmistuksessa käytetyt kasvikset ovat pääosin oman kylän tuotantoa, lihat ja maidot joudutaan hankkimaan kaupasta nykylainsäädännön vaatimusten mukaisesti.

## Kauppa ilman kauppiasta

Vojakkalan kyläkauppa lopetti toimintansa hieman yllättäen ja pikatahtiin lokakuun alussa kauppiaan siirtyessä toisiin tehtäviin.

Vojakkalan Valpas on kuitenkin hakenut uutta yrittäjää kauppakiinteistöön. Joitakin kiinnostuneita katsojia on kaupalla poikennut, mutta mitään varmaa tulevaisuudesta ei voi vielä sanoa. Aika näyttää...

Toistaiseksi kauppapalveluja tarjoaa Kuittisen kauppa-auto, joka pysähtyy kaupalla torstaisin klo 17.10..



## Teatterimatka Tampereelle

Kylätoimikunta kutsuu 25-vuotisjuhlavuotensa kunniaksi kaikkia kylätoimikunnassa joskus mukana olleita teatterimatkalta Tampereelle lauantaina 26.11. Mukaan mahtuu näillä näkymin muitakin kyläläisiä. Kylätoimikunta kustantaa kyydin, sen sijaan teatteriliput (19 euroa) ja ruokailu (hintahaarukka noin 20-34 euroa) jää kunkin osallistujan itse maksettavaksi.

Liikkeelle lähdetään jo iltapäivällä. Ensin mennään yhdessä syömään panimoravintola Plevnaan. Tämän jälkeen on paikat varattu Tampereen Työväenteatteriin, Juha Jokelan tiivistunnelmaiseen komediaan Mobile horror (klo 19.15 alkaen). Esityksen kesto on noin kaksi ja puoli tuntia. Iltaa on tämän jälkeen mahdollista jatkaa yhteisen sopimuksen mukaan.

Ravintolavaraus on tehtävä jo 26.10, joten nyt on jo kiire jos mielit mukaan. Soita Leilalle, p. 050 531 5573 tai (019) 448 123. Tervetuloa mukaan!

## Ryhmikseen kaivataan leluja

Ryhmisväki vastaanottaa mielellään nurkkiin jäänyttä ylimääräistä tai tarpeettomaksi käynnyttä leikitavaraa tai muuta tarviketta, jota lapset voisivat käyttää. Ryhmis toimii arkipäivisin kello 7-16.30 ja puhelinnumero on 040 330 6099.

## Nettisivut kylälle!

Nyt se alkaa - klikkaamalla [www.vojakkala.fi](http://www.vojakkala.fi) pääsee kylän omille internet-sivuille! Kunhan saadaan ensin sivuille tekstit... Tule mukaan tekemään kylämme näköinen sivusto!

Sivusto on tarkoitus toteuttaa helposti päivitettävään muotoon. Tekstit, kuvat ym. syötetään ihan tavallisina teksti- ja kuvatiedostoina. Eli kuka tahansa voi kirjoitella jonkun tekstiosuuden ja toimittaa sen sivuille tiettyyn paikkaan laitettavaksi.

Hahmotelmissa on, että sivuilta löytyisi oma osionsa kylän eri seurojen ja yhdistysten toiminnan esittelylle, tai ainakin yhteystiedot ko. järjestöjen toimihenkilöille. Eli kylätoimikunta, Valpas, maimiesseura, kalastuskunta, Kaartjärven suojeluyhdistys, näiden järjestöjen historiaa, toimintaa ym. Lunnollisesti sivuilla olisi myös kylän yhteinen, aina ajantasainen tapahtumakalenteri. Sivuille voitaisiin laittaa myös kylällä myynnissä olevat tontit, palveluhakemisto.... Ja kaikenlaista tietoa kylällä olevista harrastusmahdollisuuksista (taidepiiri, lapsi-jumppa, partio...) Samoin oman osionsa (tai linkit näihin) tarvitsevat erilaiset julkiset kylältä löytyvät palvelut: koulu, ryhmis, päiväkerho, palvelulinjat...

Ensiksi sivuille siirretään Vojakkalan Viestien arkisto, ja sitten jatketaan voimien mukaan. Toivottavasti muitakin innostuneita sivuston täyttäjiä löytyy! Ota yhteyttä! [Markku@poronoro.fi](mailto:Markku@poronoro.fi), (019) 448 144

- Bussi 1 + 16 hlö
- Taksi 1 + 4 hlö
- Taksit 1 + 8 hlö

Pyörätuolivarustuksella



Tilaukset: Pasi Tarkkala 0400 219 879  
Sami Uotila 0400 851 045

## Apua omalta kylältä

Kodinhuolto-,  
asiointi-,  
juhla järjestely-  
ja toimistopalvelut



Leila Turkia



Puh. (019) 448 123, GSM 050 531 5573

## Vuolukiviunnit

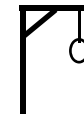
Uunimestari

Juha Mannoja, 040 722 7396

Kaustantie 87, 12920 TOPENO

## Hirsipuun pystyttäjä

Rakennuspalvelu  
Markku Heikkinen  
Arotie 163  
12950 Vojakkala  
050 359 9292



-hirsimökki  
-saneeraukset  
-puurakenteet

## Kuopankaivaja

Traktorikaivuri - pyöräkaivinkone

Raimo Jääskeläinen  
Räyskälän kantatie 1942

(019) 448 467

0400 837 819



[www.poronoro.fi](http://www.poronoro.fi)

## RÄYSKÄLÄN KYLÄKAUPPA

p. (019) 448 729 Tarja ja Veli Löfman

Perinteinen sekataivaryymälä

Omasta paistopisteestä tuoretta leipää

Tilauksesta kaikki rakennusalan tarvikkeet

Polttoainemyynti, Vuokrattavissa mm. venetraleri, peräkärri, puutarhatyökaluja ym.

MA, KE 10.00 - 17.00 TI, TO suljettu  
PE 10.00 - 18.00 LA, SU 10.00 - 16.00



# Vojakkalan koulussa Lekkalan aikaan

*Vojakkalan koulun 100-vuotisjuhlia vietettiin komeasti syyskuun alussa. Edellisessä Viestissä muisteltiin aikoja ”Harjulan Alman koulussa”, nyt on vuorossa vielä varhaisemmat kouluvuodet, Edvard Lekkalan aika, Aimo Pekkalan muistelemana. Taustatietoa on poimittu myös Rauli Tammelan ”Vojakkalan kylän historia” kirjasta ja Anna-Liisa Lemströmin kokoamasta koulun historiasta.*

## Vojakkalassa opettajana 45 vuotta!

Edvard Lekkala valittiin Vojakkalaan opettajaksi syksyllä 1906. Hän poikkesi lukukauden 1909-10 opettamassa muualla, palatakseen taas Vojakkalaan. Edvard Lekkala toimi opettajana Vojakkalassa eläkkeelle jäämiseensä asti, vuoden 1951 heinäkuuhun, eli 45 vuotta.

Juho Edvard Lekkala oli syntynyt Tammelassa, Teurolla vuonna 1883. Vojakkalaan tullessaan hän oli siis vasta 23 vuotias. Puukoulu valmistui 1908, ja opettajalle asunto päätyyn. Opettaja Lekkala oli pitkä ja hoikka, tummahiuksinen mies. Kunnostaan hän piti huolta säännöllisillä aamukävelyillään. Perheeseen kuului puoliso Betty ja kaksi poikaa.

Kun opettaja Lekkala piti läksiäisjuhlassaan jäähyväispuheen, paljastui kyläläisille, että opettajassa oli puhuja-ainesta. Hieman naureskellen tuumittiin, että olisihan opettaja voinut toimia puhujana muulloinkin - mutta Lekkala oli valinnut oman linjansa: kylän tapahtumissa häntä tai perhettä ei nähty. Lekkalat elivät kylällä omissa oloissaan, mihinkään kylän yhteisiin rientoihin tai tapahtumiin he eivät ottaneet osaa. Poikkeuksen teki puhelinosuuskunnan perustaminen. Opettajat eivät kyläilleet, eikä Lekkaloilakaan kutsumatta kyläilty, edes poikien kaverukset eivät käyneet Lekkaloiden kotona.

## Kiertokoulusta pikkukoulun kautta ”oikeaan” kouluun

Aimo Pekkala muistelee: ”Aloittaessani kansakoulun 24. päivä elokuuta 1925 olin melkein 10-vuotias. Yleensä oppivelvollisuus alkoi 9-vuotiaana, mutta edellisenä syksynä ei olisi aloittanut muita poikia. Koulun aloitti tuolloin 4 poikaa ja 6 tyttöä. Koulussa oli siihen aikaan aina yli 40 oppilasta, neljällä luokalla.” Vojakkalassa ei ollut alakoulua, vaan ensiluokalle menijöille pidettiin elokuussa pikkukouluksi sanottua kurssia ennen varsinaisen koulutyön aloittamista. Alakoulun pito alkoi Alma

Harjulan johdolla vuonna 1934, osavuotisena vuoteen 1938.

Tosin monilla oli takanaan kiertokoulu, tai lukemaan oli opittu kotona. Kiertokoululahana käytiin muutama viikko vuodessa, vuorovuosin eri taloissa. Helander-niminen neiti-ihminen kävi opettajana Vojakkalassa. Opettaja asui ja söi kiertokoulutalossa. Tuolloin ei ollut vihkoja tai kyniä, vaan kaikille oppilaille annettiin rihvelitaulut. Pöydän virkaa toimitti korkeahko penkki, jonka vieressä istuttiin matalammalla penkillä, pitkissä riveissä.

## Lekkalan opissa

Vojakkalassa oli siis aluksi vain 4 luokkaa. Kaksi luokkaa oli opettajan ohjauksessa, ja kaksi muuta kirjoitti aineita tai piirsi. Usein kaikilla oli myös samaa ainetta. Koululaisille jaettiin uutukaiset koulukirjat: Maamme-kirja, kielioppi, Suomen historia ja yleinen historia, las-kuoppi, fysiikan ja kemian kirjat... Erityesti uskonnon opetus oli Lekkalalle tärkeä - uskontoa opetettiin jopa 4 tuntia viikossa - Vojakkalan rippikoululaiset olivatkin hyvässä maineessa, nämä asiat osattiin!

Koulu alkoi yhdeksältä, ja päättyi yleensä kello 14. Käsi-työpäivinä kaksi kertaa viikossa oltiin tunti pidempään. Käsitöitä oli yhteensä 4 tuntia viikossa. Opettaja Lekkala oli tavattoman hyvä puumies, joka teki itse piironkeja ym. Ja hän osasi opettaa työkalujen teroittamiset ja muut. Koululta löytyivät tavalliset puutyökalut sekä sorvi. Ja tuolloin tehtiin todellisia hyötytöitä: pojat sorvasivat jauhopistimiä, kukkateleoneita tai tekivät kaulauskapuloita ja -lautoja, höyliä ja muuta hyötytavaraa.

Tyttöjen käsitöitä opetti Betty-puoliso (vuodesta 1920). Tytöt aloittivat patalapusta, mutta sitten kudottiin jo kintaita, pitkiä villasukkia (ei ollut vielä pitkiä housuja), ommeltiin essuja, tyynyliinoja, paitoja... Koululla oli käytössä poljettava Singer-ompelukone.

Edvard Lekkala oli tarmokas opettaja, joka sai oppimaan. Tuon opin arvon ehkä huomasi vasta maailmalle lähdettyään, kun koulunkäynti jatkui jossakin muualla: Vojakkalassa saatua oppiaan ei tarvinnut hävetä. Lekkalaa kunnioitettiin opettajana, mutta kylältä löytyy myös yksittäisiä häntä katkeruudella muistavia henkilöitä. Olihan kurinpito tuohon aikaan hieman toista kuin nykyisin - tarinoita arestiin jääneistä viikareista ja erilaisista tempauksista riittää.

*Jatkuu seuraavalla sivulla...*

**PUUAITAA useita malleja**

**www.metpost.fi**

Pääjärventie 164  
12950 VOJAKKALA

**Suomen METPOST Oy**

Puh. 03-434 4422  
Auto 0400-540 375  
Fax 03-434 4432

...jatkoa edelliseltä sivulta

## Ulkoiset puitteetkin poikkesivat

Puukoulun luokkahuone oli toisenlainen kuin nykyisin. Katto oli korkeammalla ja ikkunat olivat kapeat ja korkeat. Takaseinällä oli myös kaksi ikkunaa. Vastakkaisella seinällä oli kaksi isoa peltiunia. Silloin oli jo vakinainen lämmittäjä. Järjestysvuorossa olevat pojat kantoivat halot valmiiksi uunien eteen. Tytöt siivosivat luokkahuoneen.

Koulussa ei ollut kouluruokailua, vaan pitempimatkalaiset toivat omat eväät mukana. Koulukuljetuksiakaan ei tunnettu. Kyllä se oli varmaan monelle rankkaa, kun kylä oli niin hajanainen. Pisimmät matkat oli Kaakonkulman Hakalasta, Uudentalon kulmalta, Rajatieltä ja Peltoniemestä. Pääjärviset kävivät koulunsa Tammelan puolella.

## Opettajakin kasvatti ruokansa


Opettajat olivat silloin osaksi luontaispalkalla. Koululla oli viljelysmaata oman tontin lisäksi nykyisellä tanssilavan tontilla, jota opettaja viljeli, ja siinä oli keskellä lautarakenteinen lato. Viljelysmaa vaihdettiin myöhemmin nykyisen uudemman koulurakennuksen alueeseen Kallelan kanssa, kun koulun tontti oli liian pieni uudelle rakennukselle.

Koulun tontin vasemmassa yläkulmassa oli saunarakennus. Siitä alaspäin Kallelan rajaa pitkin oli talousrakennus, jonka yläpäässä oli poikien käymälä ja seuraavana tyttöjen käymälä. Seuraavana oli halkosuoja, sitten navetta ja rehulato. Päässä oli vielä varasto. Opettaja viljeli myös maantien viereistä kappaletta. Siinä olikin syksyllä jalkapalloa pelattaessa varottava, ettei pallo mennyt pellon puolelle. Pelto oli tavallisesti viljalla, ja myös lehmälle Lekkala teki heinää.

Tavallinen näky kylällä oli, kun Lekkala haki kottikärryillä

## Tapahtumia

- 30.10. klo 13- Syyslounas Vojakkalan koululla  
1.11. klo 18 Lapsijumppa koululla. Jatkuu parillisilla viikoilla tiistaisin  
20.11. klo 14 Seurakuntatilaisuus Siukolassa. Mukana Raimo Nisonen ja lauluryhmä.  
20.11. klo 15 Valppaan vuosikokous kaupan kahviossa  
26.11 Teatteriretki Tampereelle  
3.12. klo 15 Valppaan pikkujoulu Riihisalossa  
9.12. Seurakunnan joulujuhla Räyskälässä (Vojakkalan kerholaisten ohjelma, puuro, ym.)  
14.12. Koulun joulujuhla



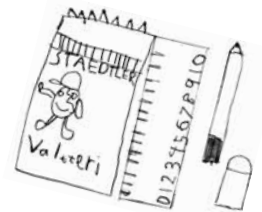
SAHATAVARAT • PANEELIT • LATTIAT  
**LOPEN RAKENNUSPUU OY**  
Loppi Vojakkala  
P. (019) 448 103, fax (019) 448 135

Haudanmäeltä rehua lehmälle. Heillä oli yksi lehmä. Monet muistavatkin Lekkalan pitkäikäisen Ulpu-lehmän. Usein opettajalla oli kasvamassa myös porsas, kaupassahan ei silloin ollut lihaa.

Opettaja Edvard Lekkala oli innokas puutarhahiminen. Puutarha oli nykyisen parkkialueen kohdalla. Siinä oli muutama mehiläispesä ja kylän ensimmäinen mansikkamaa. Myös marjapensita oli siistit rivit. Omenapuita hän kasvatti siemenistä, koska paikka oli kovin tuulinen, eivätkä jalostetut puut oikein menestyneet. Hän onnistuikin saamaan joitakin maukkaita laatuja. Talvisodan pakkaset kuitenkin tuhosivat puut. Pysyvimpänä näistä hänen harrastuksistaan jäi nykyisin valtoimenaan tienpielissä leviävät lupiinit.

## Vojakkalan koulu tiedottaa

Vojakkalan koululaiset myyvät tänäkin vuonna joulukorttiniippuja. Kiertäviä korttikauppiaita saattaa siis olla liikkeellä marraskuussa kyläkeskuksessa ja koululaisten naapurustossa. Korttitarpeistaan voi myös kertoa koululaisille, niin arvaavat tulla myymään...



**Ilmestyminen** kuusi kertaa vuodessa, parillisten kuukausien puolivälissä

**Julkaisija** Vojakkalan kylätoimikunta

**Ilmoitushinta** 1 € / palsta-cm

**Painos** 170 kpl

**Vastaava toimittaja**

Sisko Savolainen

Pääjärvent.27,12950 Vojakkala

p. (019) 448 144

sisko@poronoro.fi

**Toimituskunta**

Markku Hirvenoja, Anne

Lukana, Liisa Tarkkala

**Jakelu**

Urpo Vienonen

**Monistus**

Forssan Valokopio

**Kuriiri**

Ritva Simola

**Piirroksat**

Vojakkalan koululaiset